

15 SEPTEMBER 1929

No. 18

34e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

Dit is de grootste gave die aan verstandige wezens kan worden
geschonken: om voor eeuwig te leven en nooit vernietigd te
worden. Brigham Young.

AAN DE HEMELPOORT.

DOOR NEPHI ANDERSON.

Uit 't Engelsch door K.

In mijn droom kwam ik eindelijk aan de poort van de Hemelstad, waar St. Petrus zat met de sleutels om de menschen binnen te laten, of de macht om hen weg te zenden. Ik zag een ontelbare menigte, op weg van deze wereld naar de toekomstige, maar het was mij gegeven om van nabij te zien en duidelijk te hooren slechts wat enkelen hunner overkwam. Van dezen nu zal ik hier, zoo duidelijk als ik dat kan, verslag geven.

Het eerst kwam daar een groot kunstschilder. Hij toonde veel belangstelling voor de artistieke schoonheden der Hemelpoort en de glimpjes der heerlijkheid daarbinnen. Petrus zat zijn komst en vraag af te wachten.

„Mag ik binnengaan?”

„Als ge waardig zijt”, antwoordde Petrus.

„Dat hoop ik wel. Maar, waarde heer, wat bedoelt ge daar eigenlijk mede?”

„Zalig zijn zij die Zijne ('s Heeren) geboden doen, opdat zij door de poorten mogen ingaan in de stad. De Heer is binnen. Als gij Hem gediend hebt, zal Hij verblijd zijn u te zien. Zoo niet...”

„Laat mij verklaren...” Het scheen mij toe dat de man in zijn woorden bleef steken.

„Ja, ga uw gang”, zeide Petrus.

„Ik ben een artist. De talenten waarmee mij de Heer zegende,

heb ik gebruikt. Ik heb op duurzaam doek de schoonheden van Gods scheppingen gemaald."

„Dat is goed. En waar zijn deze schoone schilderstukken?"

„In de fijnste kunstmusea ter wereld."

„Waar ze aan de menigten der aardbewoners vreugde hebben gegeven, veronderstel ik."

„Och, ziet ge, het gewone volk kon nimmer de hoogste vormen der kunst verstaan, noch zich daarin verheugen. Slechts voor de ontwikkelden waren ze werkelijk begrijpelijk."

„Ik zou die schilderijen gaarne willen zien", sprak Petrus in gepeins, „maar misschien zullen enkelen dezer lieden, die hier komen om de Stad binnen te gaan, mij er wel van vertellen."

De Artist keek over den menschenstroom en schudde zijn hoofd. Het was heel onwaarschijnlijk dat een hunner ooit zijn schilderstukken gezien had. De stroom van menschen ging voorbij, en het scheen mij in mijn droom dat St. Petrus den kunstschilder alleen liet staan, terwijl een zeer schoone en aanvallige vrouw de poort naderde.

„Mag ik binnengaan?" vroeg zij met een glimlach.

„Wat hebt ge gedaan om waardig te zijn?" ondervroeg haar Petrus.

„Ik ben een zangeres. De wereld vanwaar ik gekomen ben, geliefde mij een groot zangeres te noemen. Ik heb een prachtige stem."

„Een gave des Heeren".

„Gewis."

„En u wenscht terug te keeren in de tegenwoordigheid des Heeren om Hem te toonen wat ge met Zijne gave gedaan hebt?"

„Ja, juist, zoo is het", antwoordde de zangeres gretig, als ware deze gelukkige gedachte nieuw voor haar. Ze scheen zich naar de Poort te begeven, alsof alles in orde was.

„Een oogenblik", zei de poortwachter. „Vertel mij eens wat ge gedaan hebt. Het doet er minder toe wat gij van plan zijt te doen, dan wat ge tot op deze stonde gedaan hebt?"

„O, waarde heer", pleitte zij, als las zij een weigering op St. Petrus' gelaat, „ik heb zóó hard gewerkt. Tien aardsche lange jaren heb ik gestudeerd onder de bekwaamste meesters ter wereld om mijne stem te oefenen. Ik getrooste mij daar opofferingen voor. Ik legde mijn heele ziel in het werk, en het was moeilijk werk, doch ik slaagde."

„Ja, en toen?"

„Welnu, toen zong ik."

„Wanneer? Waar?"

„Voor koningen en keizers."

Zij zeide dit als ware het voldoende om haar recht op de stad te bewijzen.

„Ik zou uw wonderschoone stem wel eens willen hooren", zeide

Petrus, „maar dat is, hier en thans, niet geoorloofd. Ik hoop dat gij mij wilt verontschuldigen, dat ik u zeg, zooals ik elkeen moet vertellen, dat persoonlijke getuigenis alleen niet voldoende is. „In den mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan.” Wilt gij zoo goed zijn om een oogenblik ter zijde te gaan en te kijken naar het voorbijgaande volk? Als gij iemand vindt, die u heeft hooren zingen, breng hem dan bij mij.”

Het gelaat der schoone zangeres betrok zeer, toen zij naar het volk keek. „Och”, zeide zij, „dit zijn heel gewone menschen. Geen hunner woonde ooit in mijn e concerten bij. Dit is geen groot opera-publiek. Ze zouden er niets van begrijpen, en ik betwijfel sterk of zij wel ooit een toegangsbewijs voor mijne concerten konden kopen; buitendien, ik ken er geen ziel van.”

„Als iemand hunner u ooit gehoord heeft, zal hij u wel kennen en naar u toekomen om u te bedanken voor de vreugde, die ge hem gaaft. Wees zoo goed en ga een oogenblik ter zijde... het zal niet zoo lang duren.... maak asjeblijft plaats voor den Bedelaar.”

Daarna zag ik, in mijn droom, den Bedelaar driest naar voren hinken, naar de Poort. Maar Petrus groette hem met :

„Een oogenblik, mijn broeder. Wat brengt ge mede in de Hemelstad om den Koning aan te bieden?”

„Ik? Och, ik ben een bedelaar, een arm, ongelukkig man. Ik heb niets gehad al mijn dagen, en ik heb ook thans niets. Ik kan niets meebrengen.”

„Maar niemand kan de Poort ingaan in zulk een toestand. Een ieder moet iets brengen, of hoe zal anders de schoonheid en de heerlijkheid der stad tot stand komen en gehandhaafd blijven? Ge hebt altijd ontvangen, wat hebt gij gegeven?”

„Ik heb niets te geven.”

„Neen, dat is waar. Zelfs niet een dankbaar hart en een verslagen geest.”

Hierop zag ik den Bedelaar zich langzaam van de Poort verwijderen, en zag ik in mijn droom een Romanschrijver naderen. Hij hield stil bij den Poortwachter, die hem eerbiedig groette, en vroeg :

„Wie zijt gij?”

„Ik ben een Romanschrijver. Kent ge mij niet?”

„Het spijt mij, maar ik ken u niet. Wat hebt gij geschreven?”

De Romanschrijver noemde een lange lijst. Petrus schudde het hoofd. Klaarblijkelijk had de roem van den man den Poortwachter niet bereikt.

„Ik dacht dat ik als auteur nogal naam gemaakt had”, zeide de Schrijver. „Van mijn laatste roman werden honderdduizend exemplaren verkocht.”

„Inderdaad! Wat dus beteekent dat vele duizenden uw boek lazen. Wat een wonderbare macht hadt gij in uw bezit — het vermogen om het hart te roeren, en het verstand te overtuigen van

Gods eeuwige waarheid. Ja, de Meester-zelf kende de waarde van het verdichtsel om een groote waarheid aan de menigte te leeren. Ge weet natuurlijk hoe dikwijls Hij zeide: „het Koninkrijk der Hemelen is gelijk aan...”

„Ik vrees, dat ge mij verkeerd begrijpt”, onderbrak hem de Romanschrijver. „Ik ben geen prediker. Mijn boeken zijn kunstgewrochten, geen vergulde pil-sermoenen. Strekkingsromans heb ik nooit kunnen uitstaan.”

„Ge wilt mij toch niet vertellen, dat ge deze lange lijst van boeken schreeft zonder een bepaald hoog doel, om hen die ze lazen voort te helpen naar de poort van de Hemelstad? Ge hebt er toch stellig wel een boodschap van hoop, eenige woorden van troost, enkele voorbeelden van geloof in ingelascht! Hier, mijn broeder, neem plaats naast de zangeres, en geef nauwkeurig acht op de voorbijgangers, die de stad binnen gaan. Als gij iemand vindt die gelijkt op de helden die gij schiept, breng hem dan tot mij. Hij zal ons allicht vertellen dat hij werd wat hij is door middel van de idealen, die gij hem in uwe boeken voorhieldt.”

En toen, wyl de Romanschrijver ter zijde ging, zag ik, in mijn droom, een Arts tot St. Petrus komen, en hoorde ik hem zeggen:

„Ik zou graag naar binnen willen gaan, maar ik veronderstel dat mijne diensten niet noodig zullen zijn in de Stad.”

„God zal alle tranen van hunne oogen afwisschen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggedaan. En toch, het zou kunnen zijn dat iemand zoo bekwaam als gij, noodig was bij het bewerken van de bladeren van den boom des levens, welke zijn tot genezing der volken. Wat is uw naam?”

De nieuweling gaf zijn naam op; en toen, zoo dacht ik, ging St. Petrus ter zijde, en keek in een groot Boek. „Ja”, zeide de Wachter, „uw naam is hier, maar ik zie niets dat aanduidt dat ge een Arts zijt.”

„Heb ik geen batig saldo in uw boek?”

„O, ja, maar in andere dingen dan de handelingen van een Geneesheer.”

„Dat is vreemd. Ik oefende dertig jaren lang de praktijk uit. Ik was wereldberoemd.”

„Als dat zoo is, zult ge zonder moeite herkend worden door iemand uit den stoet die voorbij gaat naar de Poort. Als ge zoo goed wilt zijn terzijde te gaan, zult ge maar enkele oogenblikken hoeven te wachten.”

De Arts keek naar het voorbijgaande volk, aarzelde een oogenblik, en zeide toen tot Petrus: „Die kennen mij niet. Dit zijn niet de menschen die mijn hulp inriepen.”

„Had dit volk dan geen ziekten bij hun leven?”

„O, ik veronderstel van wel, maar ik was een prijzig arts. Ik nam nooit een geval aan onder de vijfhonderd gulden; en ofschoon

dit de tijd en de plaats wel niet is om er van te spreken, verdiende ik dikwijls duizend gulden per dag.”

„Ge moet voorzeker een groot en goed heelmeester zijn geweest, rijkelijk begiftigd door den Grooten Heelmeester, die thans in de Hemelstad is. Gij zult, ongetwijfeld, naar hem toe willen gaan, om hem van uw succes te vertellen.”

Maar in mijn droom dacht ik dat de man het hoofd een weinig liet hangen, en niet antwoordde. Toen vervolgde Petrus: „Een zeker man die kreupel was van zijn geboorte af, werd gedragen naar de poort van den tempel, waar hij aalmoezen vroeg aan mij en mijn broeder-apostel. Wat ik zeide, staat geschreven: „Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u.” En hij werd genezen. Wacht, broeder, wellicht vindt gij iemand zóó blij als die man was.”

Vervolgens kwam er een Zakenman. Hij talmde, schijnbaar zonder groot verlangen om de Poort der Hemelstad in te gaan.

„Wat gaat er daarbinnen om?” vroeg hij Petrus.

„De dingen des Vaders.”

„Is daar geld mee te verdienen?”

„Neen.”

„Ik weet niet of ik al of niet naar binnen zal gaan. Natuurlijk, er bestaat altijd gelegenheid om zaken te maken waar ze niet zijn, maar als er geen geld mee te verdienen is, och dan....”

„Ge hebt gelijk, mijn broeder, ge zoudt daar binnen niet gelukkig zijn. Waar uw schat is, daar is ook uw hart. Gij hebt geen schatten opgelegd in de Hemelstad, daarom is uw hart ook niet daar. Met dezen....” en Petrus wees naar hen die buiten de Stad waren, „zult gij veel meer in uw element en daarom gelukkiger zijn.”

Toen de Zakenman Petrus' raad opvolgend, zich omkeerde om heen te gaan, zag ik in mijn droom den Koopman naderen. Hij scheen iets te zoeken, en de Poortwachter richtte zich aldus tot hem:

„Zoekt ge schoone parelen?”

„Jawel, mijnheer; en ik veronderstel dat het gemakkelijk zal zijn die te vinden in de Hemelstad.”

„Ja, voor hen die ze alreeds hebben gevonden. Aan hen die hebben, zal meer gegeven worden. Hebt gij al dien tijd gezocht en hebt ge nog niet de Parel van Groote Waarde gevonden?”

„Ik vond er een, maar de prijs was te hoog.”

„Was het: àl wat gij hadt?”

„Ja, en dat, zoo dacht ik, was buitensporig hoog, thans echter, zou ik wel willen....”

„Nu ge niets hebt. Hoe kunt ge verwachten de Parel van Groote Waarde te kunnen koopen als gij daartoe geen middelen bezit? In de beteekenis die een koopman aan die uitdrukking hecht, is er niets dat goedkoop is in de Hemelstad. Ik vrees dat gij een tijdlang

zult moeten verblijf houden bij hen die gij buiten de muren der stad ziet ronddolen. Misschien vindt ge daar wat ge zoolang gezocht hebt."

En zoo zag ik, in mijn droom, vele mannen en vrouwen van de aarde komen, die door de Poort de Hemelstad binnengingen; en onder de drommen der menschen zag ik vele Kunstschilders, Zangers en Zangeressen, Bedelaars, Romanschrijvers, Artsen, Zakenmenschen en Kooplieden; maar mij was alleen toegestaan duidelijk waar te nemen het lot van enkelen dergenen die buiten de muren vertoefden. Die wachtten allen met bedroefde aangezichten. Plots scheen er beweging te komen in de wachtende groep, en zag ik den Arts naar Petrus toe komen, vergezeld van een ander, en hij zeide:

„Deze man herkent mij als een Arts."

„Kent gij dezen broeder?" vroeg Petrus den nieuwelings.

„Ja, ik heb redenen, hem nimmer te vergeten."

„Druk u wat duidelijker uit."

„Ik riep zijn hulp in voor een uurtje. Het kostte mij mijn spaarpenningen van tien lange jaren om te kunnen betalen wat hij mij afvroeg. Ik zal hem nooit vergeten."

Toen scheen het mij toe dat er een gespannen stilzwijgen ontstond aan de Hemelpoort. Anderen der wachtende groep staakten hun uitkijken naar iemand die hen kende. Hierover verwonderde ik mij zeer en mijne verwondering was vermengd met pijn; en in mijn lijden ontwaakte ik uit mijn droom, en bij mijn ontwaken dacht ik iemand te hooren zeggen:

„Schrijf den droom op."

„Maar de uitlegging....?" waagde ik te vragen. En de stem antwoordde:

„Laat dat maar aan de lezers over."

HET EVANGELIE NAAR DE SLAVEN.

Het herstelde Evangelie van Jezus Christus wordt nu gepredikt in de stad Praag, de hoofdplaats van de republiek Tsjecho-Slowakije. Zes zendelingen zijn daar de taal aan het leeren als voorbereiding voor actief zendingswerk.

Tsjecho-Slowakije werd gevormd na den Grooten Oorlog. Het omvat het vroegere koninkrijk Bohemen en Karpathisch Rusland. Het volk behoort tot het groote Slavische ras. Zij die in Bohemen wonen en Praag als centrum hebben, staan bekend als Tsjechen.

De bevolking van Tsjecho-Slowakije is hoogst intelligent, vlijtig en verdraagzaam. De regeering der republiek is een der meest vooruitstrevende en democratische ter wereld. De grondwet voorziet in volledige godsdienstvrijheid. De voorlichting en het welzijn van elk burger schijnen de oogmerken der staatsambtenaren te

zijn. Er is geen zonniger en voorspoediger land in Europa. Zijn natuurlijke hulpbronnen zijn groot, en zijn industriele ondernemingen veel in getal en succesrijk.

De Boheemsche geschiedenis, die meer dan duizend jaren belooft, is opmerkenswaardig. De natie aanvaardde vroeg het Christendom, zij bouwde de eerste universiteit in centraal Europa, en vocht in de middeleeuwen de eerste slagen om gedachtenvrijheid; zij legde den grondslag van het huidige opvoedingsstelsel in de wereld, en stelde voor (en beproefde ten deele in de praktijk) een volkenbond voor het bewaren van den vrede. Een driehonderdtal jaren geleden kwam het volk onder Oostenrijksch bewind, waardoor de nationale geest zoo goed als geheel gebroken werd, doch in het nieuwe vrijheidstijdperk heeft het zich vlug hersteld.

Ouderlingen van de Laterdaagsche Kerk hebben bij tijden terloops zendingswerk in dit land verricht. Ouderling Thomas Biesinger trachtte in 1883 te Praag het Evangelie te prediken, toen godsdienstige onverdraagzaamheid nog steeds den boventoon voerde in het oude Oostenrijksch-Hongaarsche keizerrijk. Hij bracht voor zijn moeite acht-en-zestig dagen in de gevangenis door. Een aantal Tsjechen zijn getrouwe Kerkleden. Dezen, echter, hebben het Evangelie in het Duitsch gehoord. Dit, de eerste poging om het Evangelie in een Slavische taal te verkondigen, is als een antwoord op de onophoudelijke gebeden van hen, onze broeders en zusters, dat de Evangeliedeur ook voor hun volk in hun eigen landstaal mocht geopend worden.

Op den 24en Juli 1929 werd de openingsvergadering van de Tsjecho-Slowaaksche zending gehouden op een bergtop in het dorpje Karlstein, niet ver van Praag — een bijeenkomst van getuigenis, zang en toewijding en van heerlijk geestelijk verblijden. Aanwezig waren President H. W. Valentine met zijn vrouw en dochter; twee zendelingen van de Duitsch-Oostenrijksche Zending; een bezoekende universiteitsstudent — een Ouderling; drie Tsjechische leden van de Kerk; de zes zendelingen van de nieuwe zending, en de President der Europeesche Zending, die het land en de aanstaande pogingen der zendelingen toewijdde aan den Laterdaagschen dienst van God.

Deze uitmuntende natie, vrijgemaakt van de boeien der tyrannie over gedachte en woord, mag nu hooren, wanneer zij slechts luisteren wil, de boodschap van de herstelling van het volle, onveranderde Evangelie van Jezus Christus. Alleen de kennis en het gebruik van het Evangelie zal duurzaam succes mogelijk maken, hetzij voor individuen of natiën.

Om het Evangelie te prediken aan alle natiën is een plicht, der Kerk opgelegd. Het openen der Tsjecho-Slowaaksche Zending is in gehoorzaamheid aan dit gebod. Moge de Heer het werk doen gedijen!

ZENDINGSNIEUWS.

Afscheidsgroeten.

Nu de tijd gekomen is dat wij van ons zendingswerk ontslagen zijn en weer naar ons huis zullen teruggaan, geven wij onze laatste groeten aan U allen. Wij willen zeggen tot U die een verbond met God heeft gemaakt: leeft het Evangelie, onderhoudt de geboden, tracht datgene te doen wat noodig is. Tot hen die het Evangelie nog niet hebben ontvangen zeggen wij, gelijk Paulus: beproeft alle dingen, behoudt het goede. Dan zult U nitvinden dat deze leer het goede is.

Waar geen opoffering is, is ook geen verhooging, en het leven alleen voor onszelf beteekent geen vooruitgang. Jezus leefde niet alleen voor Zichzelf, maar gaf Zijn leven voor het menschedom, om dit te verlossen en eenmaal het eeuwige leven te schenken aan hen die in Hem geloofden. Nu, geliefde medereizigers naar de eeuwigheid, mocht het ons aller deel zijn om eenmaal in vrede en eensgezindheid en liefde om den troon van God te staan als broeders en zusters, ja, als kinderen van éénen Vader.

God zegene al onze broeders, zusters en vrienden in Holland. Dat wij eenmaal hereenigd mochten zijn in het hemelrijk is de bede van Uw broeder en zuster in het Evangelie:

JOHN HOEKSTRA.
KUNJE HOEKSTRA

Ontslagen.

Ouderling Charles S. Stephens, laatstelijk leider der Haarlemsche Gemeente, is eervol van zijn zendingsverplichtingen hier te lande ontheven.

Benoemd en verplaatst.

Ouderling John Sieverts, werkzaam te Amsterdam, is benoemd tot president van het Amsterdamsche district.

Voorts zijn verplaatst de volgende Ouderlingen: B. Nebeker van Arnhem naar Rotterdam-Overmaas; John Rip van Rotterdam-Overmaas naar Arnhem, als gemeentepresident; C. J. Dee van Rotterdam naar Rotterdam-Overmaas W. H. Perry van Rotterdam naar Haarlem als gemeentepresident; L. R. Webb van Oostzaan naar Amsterdam; A. R. Pugh van Gouda naar Oostzaan; R. J. West van Gouda naar Rotterdam, tevens optredend als leider der Delftsche Gemeente.

ZONDAGSSCHOOLWERK.

AVONDMAALSVERS VOOR OCTOBER 1929.

't Gebroken lichaam van den Heer
Zien w' in 't gebroken brood;
De kelk zegt: wij gedenken weer
't Bloed dat voor ons vervloot.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING VOOR OCTOBER 1929.

(3 Nephi, Hoofdstuk 29, vers 6. Woorden van Mormon.)

„Ja, wee hem, die de openbaringen des Heeren zal verloochenen en zal zeggen dat de Heere niet langer door openbaringen, of door profetie, of door gaven, of door talen, of door gezelingen, of door de kracht des Heiligen Geestes zal werken.”

DE STER

NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: FRANK I. KOOYMAN - ASSISTENT: H. SCHOTEL

WIJZIGING IN DE REDACTIE.

Hebben wij Ouderling Frank I. Kooyman reeds mogen welkom heeten als zendingspresident, nu verwelkomen wij hem als hoofdredakteur van „De Ster”. Ouderling Kooyman is voor vele lezers van dit tijdschrift en andere Nederlandsche periodieken op kerkelijk terrein geen onbekende. Wij herinneren aan het feit dat hij reeds ruim 2½ jaar (vóór zijn vertrek naar Utah in 1905) deel van de „Ster”-redactie heeft uitgemaakt, en voorts aan zijn tallooze, in later jaren vanuit Zion gezonden, Rijmpreekjes, gedichten en korte en langere artikelen voor dit blad, en eveneens aan zijn bijdragen in „De Tempel”, „Eenheid”, „Haagsche Courant”, „De Telegraaf”, „Utah-Nederlander”, e.a.

Ook dit nieuwe redakteurschap aanvaardt Ouderling Kooyman met toewijding en ijver. Het is werk waar hij genoeg in scheidt, dat hem goed „ligt”. De assistent-redakteur, dankbaar voor de hoogst prettige samenwerking met den vorigen hoofdredakteur, oud-president John P. Lillywhite, ziet reeds van de hem ten deel vallende medewerking van diens opvolger met verheuging de resultaten tegemoet.

DE AMSTERDAMSCH E CONFERENTIE.

De jongste halfjaarlijksche conferentie van het Amsterdamsche district ving aan op Donderdagavond 8 Augustus en duurde elk der volgende dagen tot en met Maandag 12 Augustus.

De vergadering van genoemden Donderdagavond stond in het teken van den Zondagsschoolarbeid. Na het aanvangen met „Komt, Heil'gen, komt!” zond Ouderling E. F. Shipley een openingsbede op. „De Dag der Bevrijding” was het vervolglid.

Na enkele woorden van inleiding door districts-president L. W. M. Dalebout kreeg het bestuur der Amsterdamsche Zondagsschool de leiding. Als leden daarvan voerden allereerst de Broeders J. Overdiek en E. IJlst het woord. Een groep Zondagsschoolkinderen bracht nu „Vlug naar de Zondagsschool” ten gehoor. Vier meisjes voerden een spreekstukje op, waarin zij onderling van gedachten wisselden over het onderwerp Geloof. Een groep Zondagsschoolkinderen volgde met het zingen van „Gebet”. Broeder H. Overdiek hield een toespraak, waarna Ouderling L. W. M. Dalebout nog enkele woorden van afscheid tot de aanwezigen richtte in verband met zijn aanstaand vertrek.

De vergaderden zongen „God's Geest brandt in 't harte”, gevolgd door een dankbede van Broeder R. Hut. Onder de 166 aanwezigen bevonden zich 36 vreemdelingen.

„Ontvang ons Vreugdelied”, hiermee werd Vrijdagavond door de ver-

gaderde Ambtenaren, Ambtenaressen en Priesterschapdragers ingezet. Een openingsgebed bij monde van Ouderling J. S. Humphrey ging vooraf aan het zingen van „Gebedslied”.

President Hyrum D. Jensen, van de Noorsche Zending, die met zijn echtgenoot aanwezig was, gaf in enkele woorden weer welk een goeden indruk hij van het Hollandsche volk, en in het bijzonder van de Hollandsche Heiligen, gekregen had. Ouderling L. W. M. Dalebout vertolkte voor hem.

Zendingspresident John P. Lillywhite wees erop dat dit zijn laatste vergadering van dien aard zou zijn vóór zijn vertrek naar Zion, reden waarom hij nogmaals, en met waardeering, getuigen wilde van den steun, door de Ambtenaren en Ambtenaressen van het Amsterdamsche district aan hem bewezen. Spr. gaf eenige nuttige aanwijzingen voor het werk in de hulporganisaties en besloot met het uitspreken van zijn getuigenis. Gezien de beperktheid van den beschikbaren tijd werd er geen slotzang gezongen. Ouderling John Rip eindigde door dankzegging.

Bijenkorfmeisjes en haar voorgangsters vergaderden dienzelfden avond afzonderlijk, onder leiding van Zr. Lillian D. Lillywhite, presidente der Vrouwen- en Meisjesverenigingen in de Zending. Met het geven van oprechte getuigenissen en het aanhooren van nuttige leering werd de tijd besteed.

In de ochtend- en eerste middaguren van den volgenden Zaterdag hielden de zendelingen onder leiding van den Zendingspresident een in hooge mate opbouwende bijeenkomst. Met betraende oogen spraken de scheiden- den woorden van afscheid, die met ontroering werden ontvangen.

In den namiddag sloten meerdere bekeerlingen het doopverbond, in het bijzijn van een kleine schare belangstellenden. Ook dit was een inspireerende vergadering.

Met „Leid ons, Goede Meester!” zette men den volgenden Zondag ('t was een werkelijke „zon”-dag, letterlijk en figuurlijk) de morgenbijeenkomst in. De gezellige zaal aan de Weteringschans was goed bezet. Na een openingsbede door Ouderling N. J. Mortenson zong het Amsterdamsche zangkoor „Rouse o ye Mortals!” (Ontwaakt, o gij Stervelingen!). Ouderling H. de Mik trad op als dirigent, Zr. Willy Verstrate verzorgde de orgelbegeleiding. Als sprekers voerden het woord: Ouderling P. B. J. Leeuwenburg, nieuwbenoemd president van het district Utrecht; Ouderling A. L. Christensen, aftredend president van het Utrechtsche district; Ouderling John D. Lillywhite; Ouderling John van Haren; Ouderling John Hoekstra, en tenlaatste President H. D. Jensen van de Noorsche Zending. Ouderling H. Schotel, assistent-redacteur van „De Ster”, vertolkte de woorden van den Noorschen zendingsleider.

Het koor zong „Onward, Christian Soldiers!” (Voorwaarts, Christen-Strijders!) Na enkele bekendmakingen door den districtpresident besloot Ouderling H. de Mik door dankzegging.

De namiddagvergadering (gekenmerkt door een ongewoon groote opkomst) ving om 2 uur aan met het zingen van „God's Geest brandt in 't harte!”. Ouderling K. S. Berry opende met gebed. Het koor zong „Een weinig lijden nog.” De algemeene autoriteiten van Kerk en Zending werden door den districtspresident voorgesteld, waarop de aanwezigen door opsteken der rechterhand eenparig uiting gaven aan hun gezindheid om deze mannen en vrouwen in hun taak te steunen.

Als sprekers hoorden wij allereerst: Broeder Gerrit Runia Jr.; Broeder H. Bakker en Ouderling D. H. van Dam, Rotterdamsch districtspresident. Bij wijze van aangename onderbreking zongen de Zrs. E. Bakker en A. Hubert gezamenlijk „Hoe schoon is de Natuur.”

De rij der woordvoerders werd gesloten door Zr. K. Hoekstra; Zr. B. van Haren (beiden ontslagen zendelingen); Br. Joh. Overdiek; Ouderling P. P. Williams en Ouderling C. S. Stephens.

Het koor zong „Onze Vader”. Ouderling John Rip zond een dankbede op.

Even over half acht dien avond weerklonken de eerste woorden van „Wij danken U, Heer, voor Profeten!”, ten teeken dat de avondbijeenkomst een aanvang had genomen. Ouderling Sier Vuyk, Groningsch districts-president, ging voor in gebed. Het koor zong Psalm 150. Ouderling L. W. M. Dalebout, leider van het Amsterdamsche district, was de eerste spreker. Hij sprak overtuigend naar aanleiding van Christus' woord: „waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn”.

Een zendelingenkwartet, bestaande uit de Ouderlingen S. Stam, A. L. Richardson, Th. F. Coppin en John Sieverts, zong onder leiding van Ouderling H. de Mik „Oh, Galilee!”. Zr. Willy Verstrate begeleidde op het orgel.

Zr. Lillian D. Lillywhite, leidster der Vrouwen- en Meisjesorganisaties in de Zending, richtte woorden van afscheid en opbouw tot de aanwezigen; gevolgd door haar 10-jarigen zoon Joël, die een aardig preekje liet hooren.

Zendingspresident John P. Lillywhite, als laatste spreker, getuigde van de groote vreugde die hij in de laatste jaren in het Zendingswerk gevonden heeft. Spr. wijdde vervolgens eenigen tijd aan het bespreken van enkele groote Evangelie-waarheden, als daar zijn de troostrijke zekerheid van een weder-ontmoeten na den dood, en de wetenschap dat God leeft. Ook nu besloot spr. niet zonder aan zijn diepe overtuiging van het Evangelie uiting te geven. Vooral hier sprak hij in treffende woorden, die zeer grooten indruk maakten. Met een bede voor het welzijn der Nederlandsche Heiligen, en het uitspreken van de hoop op een gelukkig wederzien eindigde de zendingspresident zijn rede.

Het koor zong „The radiant Morn” (De stralende Morgen). Ouderling G. A. Jongejan eindigde door dankzegging.

De volgende Maandag leverde voor velen die komen konden een gezelligen ontspanningstijd op een buitenterrein, en als slot der conferentie een programma-avond, gegeven door de Bijenkorfmeisjes.

JEZUS DE CHRISTUS.

Hoofdstuk 6.

(Vervolg).

Het Midden des Tijds.

(Zondagschoolles voor Ouders- en Theologieklas.)

Lang vóór de geboorte van Christus hadden de Joden zelfs in zaken, de wet betreffende, opgehouden een vereenigd volk te zijn, ofschoon zij toch in hoofdzaak op de wet waren aangewezen, wilden zij hun nationale eensvoelendheid handhaven. Reeds tachtig jaren na den terugkeer uit de Babylonische ballingschap, en wij weten niet nauwkeurig hoeveel eerder nog, waren er tot aanzien gekomen, als zijnde bevoegdheid-dragende mannen, zekere geleerden, die men later Schriftgeleerden noemde en vereerde als Rabbi's¹⁾ of onderwijzers. In de dagen van Ezra en Nehemia vormden deze specialisten op het gebied van de wet een aparte klasse,

1) Aanteekening 1, aan het einde dezer les.

welke men respect en eer betoonde. Ezra wordt aangeduid als „de priester, de schriftgeleerde; de schriftgeleerde van de woorden der geboden des Heeren, en Zijne inzettingen over Israël.”¹⁾ De schriftgeleerden van dien tijd verrichtten nuttig werk onder Ezra, en later onder Nehemia, door de toenmaals bestaande heilige Schriften samen te voegen; en naar Joodsch gebruik werden zij die als bewaarders en verklaarders van de wet waren aangewezen, bekend als leden van de Groote Synagoge, of Groote Vergadering, waaromtrent wij uit erkend-schriftuurlijke bronnen weinig te weten komen. Volgens verslag in den Talmud bestond de organisatie uit één honderd en twintig uitmuntende geleerden. De grenzen van hun arbeidsterrein worden in een vermaning (die door hetzelfde traditie-getrouw vaak werd herhaald) als volgt aangegeven: *Weest voorzichtig in het cordeelen; stelt u vele meesters aan, en zet een muur rondom de wet.* Zij volgden dit gebod door veel studie en zorgvuldige beschouwing van alle overgeleverde bijzonderheden die bij het toepassen der wetten ter sprake kwamen; door steeds meer schriftgeleerden en rabbijnen tot zich te voegen; en, zooals sommigen hunner het vereischte om vele meesters aan te stellen opvatten, door veel boeken en verhandelingen te schrijven; bovendien maakten zij een muur rondom de wet door er tallooze regels aan toe te voegen, welke met groote preciesheid voorschreven welke eischen der welvoeglijkheid (officiëel vastgesteld) voor elke gelegenheid zouden gelden.

Schriftgeleerden en Rabbi's stegen tot den hoogsten trap in de achting van het volk, hooger dan die van de Levietische of priesterlijke orden; en rabbinale gezegden kregen den voorrang op de uitspraken der profeten, daar de laatsten beschouwd werden als gewone boodschappers of „mondstukken”, terwijl de bestaande geleerden zelf bronnen van wijsheid en gezag waren. De machten welke de Romeinsche opperheerschappij de Joden liet behouden, waren vastgelegd in de kerkelijke heerschersrangen, waarvan de leden zodoende in staat waren om praktisch alle officiële eer, en beroeps-eer, in te oogsten. Het natuurlijke gevolg hiervan was dat er praktisch geen onderscheid bestond tusschen de Joodsche burgerlijke en kerkelijke wet, hetzij in de wetsbepalingen of in de toepassing daarvan. Het rabbijnen-stelsel omvatte als een wezenlijk element de leerstelling dat de mondelinge rabbijnen-traditie evenveel zeggingskracht bezat als het geschreven woord der wet. De verheerlijking die besloten lag in het geven van den titel „Rabbi”, en de zelf-trots die tot uiting kwam wanneer men zich zulk een pluimstrijkerij gaarne liet welgevallen, werden uitdrukkelijk door den Heere gelaakt, die Zich uitriep als de ééne Meester; en, een uitlegging gevend aan den titel „vader” welke sommigen droegen, verkondigde Jezus slechts één Vader, en Die in den hemel: „Doch gij zult niet Rabbi genaamd worden, want Eén is uw Meester,

1) Ezra 7 : 11; zie ook verzen 6, 10, 12.

namelijk Christus; gij zijt allen broeders. En gij zult niemand uwen vader noemen op de aarde; want Eén is uw Vader, namelijk Die in de hemelen is. Noch zult gij meesters genoemd worden; want Eén is uw Meester, namelijk Christus." 1)

De Schriftgeleerden, hetzij zoo genoemd, of aangeduid met den meer onderscheidenden naam „rabbijnen”, werden herhaaldelijk door Jezus berispt, vanwege de doode letter hunner leeringen en het feit dat de geest van rechtvaardigheid en ware zedelijkheid eraan ontbrak; en bij zulke berispingen worden de Pharizeërs vaak in éenen adem met de Schriftgeleerden genoemd. Christus' oordeel over hen blijkt voldoende uit Zijn vernietigende verwensching: „Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeë, gij geveinsden!" 2)

De oorsprong der Farizeë is, wat tijd of omstandigheid betreft, niet door onaangevochten gezag vastgesteld; hoewel het waarschijnlijk is dat de secte of partij haar begin had in verband met den terugkeer der Joden uit de Babylonische gevangenschap. Nieuwe denkebeelden en opvattingen van de beteekenis der wet werden verkondigd door Joden die den geest van Babylon in zich hadden opgenomen; en de daaruit voortvloeiende nieuwigheden werden door sommigen aangenomen en door anderen verworpen. De naam „Pharizeër” komt niet voor in het Oude Testament, evenmin in de Apocriefe Boeken, hoewel het waarschijnlijk is dat de in de boeken der Makkabeë 3) genoemde „vromen” de oorspronkelijke Phari-zeë waren. Naar afleiding drukt de naam de gedachte aan een neiging tot afzondering uit; de Pharizeër, in de oogen zijner klasse, stond duidelijk gescheiden van het gewone volk, boven hetwelk hij zich als waarlijk verheven beschouwde, zooals de Joden zich verschillend achtten van andere natiën. Farizeërs en Schriftgeleerden waren één in alle hoofdkenmerken der geleerden-klasse, en het rabbinisme was op uitgesproken wijze hun leer.

Aanteekening I. Rabbi's — De titel Rabbi staat gelijk met onze onderscheidende benamingen Doctor, Meester, of Leeraar. Naar afleiding beteekent het Meester of mijn Meester, hetgeen wijst op waardigheid en rang, gekoppeld met een beleefde aanspraak-wijze. Johannes (1 : 39) geeft van den term een uitlegging, en dezelfde beteekenis mag eraan gehecht worden waar het woord door Mattheüs (23 : 8) wordt gebruikt. Bij verschillende gelegenheden werd het als een titel van ontzag op Jezus toegepast (Matth. 23 : 7, 8; 26 : 25, 49; Markus 9 : 5; 11 : 21; 14 : 45; Joh. 1 : 39, 50; 3 : 2, 26; 4 : 31; 6 : 25; 9 : 2; 11 : 8.) In Christus' tijd was de titel nog betrekkelijk kort in zwang, wijl hij het eerst in algemeen gebruik blijkt te zijn gekomen tijdens de regeering van Herodes de Groote, hoewel de

1) Matth. 23 : 8-11; zie ook Joh. 1 : 39; 3 : 2.

2) Matth. 23 : 13, 14, 15, 23, enz. Lees het geheele hoofdstuk; vergelijk Markus 12 : 38-41 Lukas 20 : 46; zie ook als gevallen waar speciaal de Phari-zeëen gelaakt werden, Lukas 11 : 37-45. Merk eveneens op dat de Wet-geleerden, die beroepshalve met de Schriftgeleerden in betrekking stonden, ook hun deel krijgen van de striemende critiek: verzen 45-54. Zie blz. 552-561 in "Jesus the Christ".

3) 1 Makkabeë 2 : 42; 7 : 13-18; 2 Makkabeë 14 : 6.

vroegere leeraars, van de klasse zonder den naam Rabbi's, algemeen geëerd werden, en de titel ook door de later-levendenden aan hen verleend werd. Rab was een lagere en Rabban een hogere titel dan Rabbi. Rabboni gaf uitdrukking aan het diepste ontzag, liefde en vereering (Zie Joh. 20 : 16). Ten tijde van onzes Heeren bediening hield men de Rabbi's hoog in aanzien, en dezen vergenoegden zich in hun voorrang en eer onder de menschen. Zij waren bijna uitsluitend leden van de machtige Pharizeesche partij.

Het volgende is uit Geikie's *Leven en Woorden van Christus*, deel I, hoofdstuk 6: „Indien de belangrijkste figuren in de maatschappij van Christus' tijd de Pharizeërs waren, was het omdat zij de Rabbi's of leeraars der Wet waren. Als zoodanig viel hun een bijgeloovige vereering ten deel, welke inderdaad bij velen de groote beweegreden was om naar dezen titel te ijveren of lid van de partij te worden. De Rabbi's werden ondergebracht in de klasse van Mozes, de patriarchen en de profeten, en wilden met dezen op één lijn gesteld worden. Van Jacob en Jozef beiden beweerde men dat zij Rabbi's waren. In den Targum van Jonathan (een Chaldeeusche vertaling van het Oude Testament, uit waarschijnlijk het midden der vierde eeuw na Christus. — Red.) wordt Rabbi's of Schriftgeleerden in de plaats gesteld van het woord „profeten" waar dit voorkomt. Josephus spreekt van de profeten van Saul's tijd als Rabbi's. In den Jeruzalem'schen Targum (ook een Chaldeeusche vertaling van het Oude Testament. — Red.) zijn alle patriarchen geleerde Rabbi's. Zij moesten Israël liever zijn dan vader of moeder — omdat ouders slechts dienst doen in déze wereld (naar men toenmaals leeraarde), doch de Rabbi voor altoos. Men stelde hen boven koningen, want staat er niet geschreven „Door Mij regeeren de koningen"? Hun binnentreden in een huis bracht zegen; met hen wonen of eten was het hoogste fortuin.*** De Rabbi's gingen met het verheffen hunner orde zelfs nóg verder. De Mishna verklaart dat het een grootere misdaad is om iets te kunnen nadeele te zeggen dan om te spreken tegen de woorden der Wet.*** Toch werd de Wet uiterlijk mateloos vereerd. Elk gezegde van de Rabbi's moest op enkele woorden daarvan gebaseerd zijn, welke echter op hun eigen manier werden uitgelegd. De geest van den tijd, de wilde dweepzucht van het volk, en hun eigen vooroordeel, droegen er alle evenzeer toe bij om hen slechts waarde te doen hechten aan ceremoniën en waardelooze niterlijkheden, waardoor de geest der heilige schriftuur geheel en al veronachtzaamd werd. Toch betoogde men dat de Wet geen bevestiging van noode had, wèl echter de woorden der Rabbijnen. Voor zoover de Romeinsche overheid waaronder zij leefden, hen vrijliet, legden de Joden gewillig alle macht in handen der Rabbi's. Zij, of de door hen benoemden, bekleedden elk ambt, van het hoogste in het priesterschap tot het laagste in de gemeenschap. Zij waren de zedemeesters, de onderwijzers, de priesters, de rechters, de overheidspersonen en de geneesheeren der natie.*** Het centrale en overheerschende kenmerk van het onderwijs der Rabbijnen was de vaststaande komst van een grooten nationalen Bevrijder — de Messias, of van God Gezalfde, of, in de Grieksche vertaling van den titel, de Christus. Bij geen ander volk dan de Joden heeft zich zulk een begrip zóó diep vastgezet of een zóó groote levenskracht vertoond.*** De Rabbi's waren het crover eens dat Zijn geboorteplaats Bethlehem moest zijn, en dat Hij spruiten moest uit den stam Juda.”

De rabbi's persoonlijk gaderden volgelingen rondom zich, en onvermijdelijkerwijs, ontstond er naijver. Er werden rabinale scholen en academics gesticht, die elk voor haar populariteit afhankelijk waren van de grootheid van den een of anderen rabbi. De meest befaamde onder deze instellingen in den tijd van Herodes I waren de school van Hillel en die van zijn mededinger Shammaï. Later kregen deze door overlevering den titel „de vaderen van vroeger.” Uit de kleinigheden waarover de volgelingen

van deze twee het niet eens waren, blijkt dat elk van hen alleen door tegenstand een eigen plaats kon blijven innemen. Hillel wordt de grootvader genoemd van Gamaliël, de rabbi en doctor der wet aan wiens voeten Saulus van Tarsen, later Paulus de Apostel, zijn eerste onderricht ontving (Hand. 22 : 3). Voor zoover wij een historisch verslag bezitten van de inzichten, beginselen en het geloof, voorgestaan door de concurrerende scholen van Hillel en Shammaï, blijkt dat de eerste pleitte voor een grotere mate vrijzinnigheid en verdraagzaamheid, terwijl de laatste den nadruk legde op een strenge en zoo nauw mogelijke nitlegging van de wet en de daaraan verbonden overleveringen. Hoezeer de rabbijnsche scholen van het gezag der overlevering afhankelijk waren, wordt aangetoond door een opgeteekend voorval, waarin bleek dat zelfs het prestige van den grooten Hillel hem niet vrijwaarde voor een oproer toen hij eenmaal sprak zonder een vroegere uitlating aan te halen; slechts toen hij eraan toevoegde dat zijn leermeesters Abtalion en Shemaja ook zoo gesproken hadden, bedaarde het tumult.

(Uit "Jesus the Christ", door J. E. Talmage).

ALGEMEENE VASTENDAGLES VOOR DE ZONDAGSSCHOLEN.

---

6 October 1929.

Onderwerp: Hoe met het heilige om te gaan.

Tekst: Leer en Verbonden, afd. 63 : 60-65; 107 : 2-5.

- I. **Het misbruiken van 's Heeren naam.**
  - a. Wat het is. b. Het is verboden (vers 61 en 62). c. Zij die het doen zijn onder veroordeeling.
- II. **Hetgeen van omhoog komt is heilig.** (vers 64).
  - a. Verklaar dit nader. b. „Met voorzichtigheid en door den drang des Geestes” over het heilige spreken.
- III. **Waarom het Hoogere Priesterschap het Melchizedeksche genoemd wordt.**
  - a. Om het veelvuldig herhalen van 's Heeren naam te voorkomen.
- IV. **Eerbied voor Bedehuizen.**
  - a. Moeten niet ontheiligd worden. (afd. 124 : 24; Joh. 2 : 13-18). Moeten heilig en onbevlekt zijn. (afd. 94 : 12).
- V. **Eerbied voor het Heilig Avondmaal.**

Doel: Onze handelwijze tegenover heilige dingen is niets minder dan de weergave onzer gevoelens. God oordeelt naar het hart, en zal hem (haar) niet onschuldig houden die Zijnen naam ijdelijk gebruikt.

„Alle menschen die niet gedreven worden door beginselen van godsvrucht zijn ongodsdienstig. Oneerbiedigheid en heiligschennis zijn vrucht van nog snooder aard; zij bestaan niet in een enkel afwezigzijn van belangstelling voor den godsdienst, doch in een positieve minachting daarvan en een openlijke tarding van zijn wetten. De oneerbiedige mensch behandelt het heilige alsof het we-

reldsch ware; hetgeen een geloovige hoog acht en met ontzag bespreekt, noemt hij op een wuffte of onverschillige manier, en als iets waar men alledaags over praten kan. Hij kent geen onderscheid tusschen heilig en onheilig, alleen wetend dat het eerste gemaakt kan worden tot een bron van belediging voor anderen."

Crabbe.

Toepassing: Platte en oneerbiedige taal getuigt van lage en oneerbiedige gedachten.

Laat ons het gezelschap houden van hen wier leven verheven staat boven het lage en minderwaardige.

Vragen.

1. Welke gevolgen heeft het oneerbiedig zijn (a) bij God; (b) bij anderen; (c) bij den schuldige zelf?
2. Kent gij de aankondigingen, gericht tegen het vloeken, te vinden op onze stations? Hoe vindt gij ze?
3. Wat kan er gedaan worden om onze vergadergebouwen zindelijk en aangenaam te houden? Wilt gij medewerken?
4. Wat kan er gedaan worden om de orde in onze bijeenkomsten nòg beter te maken? Wilt gij medewerken?
5. Wat dunkt u van den broeder of zuster die ruw en oneerbiedig te werk gaat bij het afwasschen van de benoodigdheden van het H. Avondmaal? Maakt zoiets geen pijnlijken indruk op hen die zoo pas het Avondmaal gebruikt hebben?

DAAR WAS EENS.....

In den trein.

Een jonge moeder met haar kind
 Zat tegenover m' in den trein;
 Wat werd dat kindje teer bemind!
 Dat kind, zoo hulpeloos en klein,
 Wat blijdschap blonk er uit dat oog,
 Een onuitsprekelijk geneugt!
 Wat zich daar over 't kleintje hoog,
 Was niets dan reine inoedervreugd.

En 'k dacht aan „dames” op de boot,
 Nog onlangs op den oceaen,
 Met lippen onnatuurlijk rood,
 Waarin 'k een sigaret zag staan.
 Een kind....? O, neen! geen sprake van!
 Ze hadden aan den wal een hond....
 Ze deden aaklig naar „als man”,
 Onman-, onvrouwlijk, ongezonder!

De trein hield stil aan een station
 De moeder met haar kind stapte uit.
 'k Ging lezen.... lezen? Neen! ik kon
 Slechts denken aan een kleine guit
 En aan een moeder, onbewust
 Dat z' als de warme zonnegloed,
 Die zegenend de bloemen kust,
 Gestreeld had een wildvreemd gemoed.....